

СЛУЖБА

НА ФЕДЕРАТИВНАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

"Sluzben Vesnik N.R.M"
administracija

Skopje

Marsala Tita

СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФЕДЕРАТИВНАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

"СЛУЖБЕН ЛИСТ" излегуе два пати неделно. — Рукописите не се враќаат. — Огласа по тарифата. — Текуќа сметка бр. 10-313-004 — Поштарина платена во готово.

Петок, 18 април 1947

БЕЛГРАД

Цена на овој број е 6.— дин. — Преплатата за прво полугодие изнесуе дин 300.— а за цела 1947 година дин. 650.— — Редакција: Бранкова бр. 20. — Телефон: Редакција 28-838. Администрација 22-619.

БРОЈ 32

ГОД. III

258.

У К А З

По предлог на Владата ФНРЈ, а на основа членот 74 точката 16 Уставот Президиумот на Народната скупштина ФНРЈ

прогласуе

за претпријатие од општодржавно значење:

"Темел", градежно претпријатие за фондирање од Белград.

У.бр. 729

15 април 1947 година

Белград

Президиум

на Народната скупштина на Федеративна Народна Република Југославија

Секретар,

Миле Перуничич, с. р.

Претседател,

др Иван Рибар, с. р.

259.

На основа чл. 1 Законот за овластуење на Владата ФНРЈ за донесуење уредби по прашањата од народното стопанство, по предлог на Министерот на градежите ФНРЈ, Владата ФНРЈ пропишуе

У Р Е Д Б А

ЗА ПРИВРЕМЕНИ НОРМИ И ПРИВРЕМЕНИ ТЕХНИЧКИ ПРОПИСИ ВО ГРАГЈЕВИНАРСТВОТО

Член 1

Привремени норми (норми на работен учинок и норми на утрошок на материјал и работна сила) и привремени технички прописи за поедини работи во грагјевинарството ќе пропише Министерот на градежите ФНРЈ во согласност со Претседателот на Сојузната планска комисија.

Пропишаните привремени норми и пропишаните привремени технички прописи ќе се објавуат во одделни публикации на Министерството на градежите ФНРЈ.

Член 2

Привремените норми и привремените технички прописи, кои што ги пропишуе Министерот на градежите ФНРЈ во согласност со Претседателот на Сојузната планска комисија, важат на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија, а ќе се применуат на секоја градежна дејност.

Член 3

Во краишта и места дека градежното работење се изводи под значително понеповолни односно поповолни услови од оние кои што се сметаат како нормални, може министерот на градежите на народната република во согласност со планската комисија на народната република да ја снизи односно да ја повиси нормата на работниот учинок од пропишаните привремени норми до 15% за сите градежни работи или за поедини позиции на работи. По големо снизуење односно повишуење од 15% пропишуе Министерот на градежите ФНРЈ по предлог на министерот на градежите на народната република, а во согласност со Претседателот на Сојузната планска комисија.

Процентот на снизуењето односно повишуењето на нормата на работниот учинок ќе се изрази во вид на поправниот коефициент на нормата на утрошокот на работната сила.

Член 4

Привремените норми за работи во грагјевинарството пропишани пред влегуењето во сила на оваа уредба ќе важат и натаму, доколку не ќе бидат во противност со нормите кои што ќе се пропишат врз основа на оваа уредба.

Член 5

За градежни работи од специфичен карактер кои што се изводат под раководство на други министерства, комитети и комисији привремени норми и привремени технички прописи ќе пропишат надлежните министри односно претседатели на комитети и комисији аналогно на прописите од оваа уредба.

Решење за тоа кои градежни работи ќе се сметаат да имаат специфичен карактер одредуе, по предлог на надлежниот министер односно претседател на комитет или комисија под чие раководство се изводат овие работи, Претседателот на Сојузната планска комисија во согласност со Министерот на градежите ФНРЈ.

Член 6

Се овластуе Министерот на градежите ФНРЈ да во согласност со Претседателот на Сојузната планска комисија донесуе поблзски прописи за извршуење на оваа уредба.

Член 7

Оваа уредба влегуе во сила со денот на објавуењето во "Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија".

15 април 1947 година
Белград

Претседател на Владата ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на градежите,
Влада Зечевич, с. р.

260.

Во согласност со Министерот на соопштенијата ФНРЈ и Министерот на трудот ФНРЈ Претседателот на Владата ФНРЈ пропишуе .

ПРАВИЛНИК

ЗА ПРОГЛАСУЕЊЕ УДАРНИЦИ НА МЛАДИНСКАТА ПРУГА ШАМАЦ—САРАЕВО

Член 1

На младинците и младинките како и младинските работни бригади кои што на изградба Младинската пруга Шамац—Сараево со својата пожртворена работа и заложуење особено се истакнат, ќе им се доделуе почесно звање на ударник.

Звањето на ударник е признање на најдобрите младинци и младинки и работни бригади за постигнати резултати во работата или за особено заложуење во организација на работата и пронајдуење нови методи на работа, а кои што покрај тоа и со својот лични живот служат за пример на другите младинци.

Член 2

За ударник на Младинската пруга Шамац—Сараево може да биде прогласен оној младинец или младинка односно работна бригада, кој што во текот на непрекинато едномесечно натпреваруење постигне макар кој од следните резултати:

- 1) префрлуење норма на работата со арен квалитет и рационална употреба на материјал и алат;
 - а) на земјани работи за 35%;
 - б) на поставување колосек за 25%;
 - в) на тунелски работи за 25%;
 - г) на изградба мостови за 25%;

2) непрекинато исполнуење норма на работата со уштеда на материјал и алат, погонски материјал најмалку 10% со услов да уштедата не оди на штета на квалитетот на работата;

3) пронајдуење нови, посавршени методи на работата во цел на усовршуење и рационализација на работата;

4) заложуење и умешност во организација на работата, раководење и воспитуење младината на Младинската пруга.

Ако нормата не е одредена, ќе се прогласи за ударник младинец кој што го надмине просечниот работен учинок за 45% на земјани работи и за 35% на поставување колосекот, изградба мостови и во тунели.

Член 3

Прогласуењето на ударник го врши штабот на младинските работни бригади на секција по предлог од штабовите на бригадите, од раководачите на работилници и другите работни колективи.

Членовите на секциски штабови и живните инструктори ги прогласуе за ударници Главниот штаб на младинските работни бригади на пругата Шамац—Сараево по предлог од шефот на секцијата или заменикот на шефот на секцијата.

При прогласуење ударници на основа постигнатите резултати во работа штабот на младинските бригади ќе го има предвид и заложуењето на младинците, младинките како и работните бригади во стручното издигнуење, културно-просветната и физкултурната работа како и во дисциплината, уредноста и личната хигиена.

Член 4

Младинец, младинка и работна бригада која што е прогласена за ударник добива ударничка значка и уверење за тоа.

Младинци и младинки, ударници на Младинската пруга по враќањето од изградбата, имаат во траење од три месеци право на ударничка карта и исправа за дополнско следуење.

Член 5

На младинец и младинка, кој што по прогласуењето на ударник со својата работа, држење или постапки постане недостоен на почесно звање на ударник, ќе му се одземе звањето на ударник.

Одземање звањето на ударник го врши штабот на младинските работни бригади на секција по предлог од штабот на бригадата, од раководачите на работилници или други работни колективи, а по престанок на работите Централното веќе на Народната младина на Југославија. Со одземање називот на ударник се одзема ударничката значка и уверење за неа.

Член 6

Ударници од редовите на стручните работници и намештеници на Младинската пруга прогласуе Управата на градилиштето на Младинската пруга Шамац—Сараево врз основа на Правилникот за начинот и условите за прогласуење ударници во претпријатија и установи.

Член 7

Прописите на овој правилник ќе се применуат и на други големи младински работни акции. Министерот на трудот ФНРЈ ќе одреди кои акции ќе се сметаат за такви.

Член 8

Овој правилник ќе се применуе од денот на објавуењето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

ПО бр. 1986/47

31 март 1947 година

Белград

Претседател на Владата ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија

Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на соопштенијата,

Тодор Вујасиновиќ, с. р.

Министер на трудот,

Вицко Крстуловиќ, с. р.

261.

На основа членот 10 М.З.З.З. за стручна обука на војните воени инвалиди. Министерот на народната одбрана во согласност со Комитетот за школа и наука на Владата ФНРЈ и со Сојузните министерства на индустријата, рударството, градежите, поделството и шумарството и трговијата и снабдуењето, пропишуе

ПРАВИЛНИК

ЗА ОРГАНИЗАЦИЈА И РАБОТЕЊЕТО НА ТЕЧАЕВИТЕ ЗА ОПШТО ОБРАЗОВАЊЕ И СТРУЧНИТЕ ТЕЧАЕВИ ЗА ВОЈНИ ВОЕНИ ИНВАЛИДИ

I. — Општи одредби

Член 1

Организација и работењето на течаевите за општо образование и стручните течаеви, кои што се осниваат за воени инвалиди, се врши по прописите на овој правилник.

Член 2

За војните воени инвалиди можат по прописите на овој правилник, да се осниваат следни течаеви:
а) основни течаеви за општо образование на војните воени инвалиди кои што даваат спрема на основно школо;

б) средни течаеви за општо образование на војните воени инвалиди, кои што даваат спрема на седумгодишно основно школо односно нижа гимназија (нижи течаен испит); и

в) стручни течаеви за војни воени инвалиди кои што даваат спрема на квалификуен работник на одредена струка.

Спремата на течаевите од претходниот став на овој член се достасуе со учење и се докажуе со испит по прописите на овој правилник.

Член 3

Основните течаеви за општо образование се осниваат за војни воени инвалиди кои што немаат основно школско образование (неписмени, полуписмени и со несвршено основно школо).

Член 4

Средни течаеви за општо образование се осниваат за војни воени инвалиди кои што имаат свршено основно школо или основни течај за општо образование по овој правилник или некој друг соодветен течај (курс) кој што е како таков признат од Министерството на народната одбрана и Комитетот за школа и наука на Владата ФНРЈ.

Член 5

Стручните течаеви се осниваат за војни воени инвалиди кои што сакаат стручно да се оспособат за квалификуени работници во една од струките одредени со Правилникот за одредување струки за кои што е потребно учење заради стечување стручна квалификација, време на учењето и работења штетни по здравјето во тие струки.

Војни воен инвалид кој што сака да се запише на стручен течај мора да има свршено основно школо (4 класа) или основен течај за општо образование на војни воени инвалиди по овој правилник, или некој друг соодветен течај (курс) кој што е како таков признат од Министерството на народната одбрана и Комитетот за школа и наука на Владата ФНРЈ.

Прописите на овој правилник не ке се применуат за одржување стручни течаеви за војни воени инвалиди кои што имаат за цел на посетителите да им дадат повисока или пониска квалификација од квалификацијата на квалификуен работник или квалификација на друг вид (на пример: течаеви за високо квалификуени работници-мајстори или течаеви за книговогји, магационери, дактилографи и слично).

Член 6

Течаеви по прописите на овој правилник оснива со свое решение Министерството на народната одбрана по предлог на инвалидскиот отсек на штабот на армијата или управата на инвалидскиот дом.

Решението за течаеви за општо образование се донесуе во согласност со министерството на просветата на народната република, а за стручни течаеви уште во согласност со министерството на народната република во чиј делокруг спаѓа односната стопанска гранка (струка).

Член 7

Предлогот за оснивање на течаеви мора да одржи подаци за бројот на кандидатите, нивната школска и стручна спрема, поранешното занимавање, за тоа како сака течајот да се оснуе, за можноста на одржување течајот со оглед на наставниот персонал, учбениците, просториите за местото дека ќе се врши практичната обука (доколку се работи за оснивање стручен течај), како и сите други подаци во врска со одржувањето и работењето на течајот.

Член 8

Потребни подготвувања за отворање течајот и улишување кандидати за поедини течај спроведуе инвалидскиот отсек на штабот на армијата во заедница со управата на инвалидскиот дом во кој што течајот ке се одржуе.

Член 9

При уписот на течај секој кандидат мора да поднесе следни документи:

- 1) инвалидско решение;
- 2) сведочанство за школската спрема; и
- 3) уверење за стручната спрема доколку ја има (за практично работење во струката), ако се работи за упис на стручен течај.

Член 10

Течаевите се одржуваат во инвалидски домови.

Практичната обука во рамките на стручниот течај се врши и вон од домот: во работилници, фабрики, лаборатории, градилишта и слично, кои за таа цел ке ги одреди надлежното министерство на барање на Инвалидското одделение на Министерството на народната одбрана или инвалидскиот отсек на штабот на армијата.

Член 11

Евиденција на течаевите основани по овој правилник водаат инвалидските отсеци на штабовите на армиите по напатствија кои што ке пропише Министерството на народната одбрана во согласност со државниот статистички уред.

II. — Траење на течаевите, наставни план и програм

Член 12

Основен течај за општо образование на војни воени инвалиди трае година дена.

На овој течај се предава градиво за основни школа (за I, II, III и IV клас). Градивото на I и II клас на основно школо ке се обработи за 4 месеци, а градивото на III и IV клас за 6 месеци.

После првиот дел на течајот се дава едномесечен одмор.

Член 13

Средниот течај за општо образование на војни воени инвалиди трае 2 години.

На овој течај се предава градиво на ниско средно школо (гимназии) по нов наставни план и програм. Градиво за секој клас се предава по 7 месеци.

После секој седуммесечен период се дава едномесечен одмор.

Член 14

Траењето на стручните течаеви за војни воени инвалиди се утврдуе со решение за нивното оснивање. Тоа се одредуе во начело на половина на времето пропишано за учење на односната струка со правилникот за струки, може да биде и покосо, што ке зависи од практичната и теориската претспрема на посетителите на течајот, нивниот возраст и другите опстојателства од значење.

Стручните течаеви можат да се осниваат само за учење една од струките предвидени со Правилникот за одредување струки за кои што е потребно учење заради стечување стручна квалификација, времето на учење и работења штетни по здравјето во тие струки.

Член 15

Секој стручен течај обвакја теориска настава и практична обука за односната струка.

Теориската настава обвакја предмети од општо образование и предмети на теорија на односната струка.

Практичната обука обвакја практично работење во работилница, фабрика, лабораторија, на градилиште и слично и има за цел да го оспособи војниот поен инвалид за практично вршење работите на односната струка во својство на квалификуен работник.

Член 16

Предметите од општо образование кои што се предаваат во рамките на стручниот течај го обвакјат во скусен обем соодветното градиво по програмот на школото на ученици во стопанството.

Стручните предмети ги обвакјаат во скусен обем стручните предмети за односната струка по програмот на школото за ученици во стопанството.

Член 17

Наставата на течаевите за општо образование се одржуе секојдневно освен во недела и трае дневно 5 до 6 саати. Секој час трае 45 минути. Меѓу часовите се даваат одмори од 5 до 10 минути.

Член 18

Бројот на часовите од практичната обука на стручниот течај во начело е два пати поголем од квалитетниот број на часовите на теориската настава (стручни и општо обвезни предмети), но мора да биде најмалку еднаков број на часовите на теориската настава.

Вкупниот број на часовите на теориската настава и практичната обука на стручниот течај не смее да премине 8 часа на ден.

Член 19

Подробни наставни планови и програми за течаевите на општо образование пропишуе аналогно на начелата на членот 12, 13 и 17 на овој правилник. Инвалидскиот отсек на штабот на армијата во согласност со министерството на просветата на народната република.

Член 20

Подобен наставни план и програм за поедин стручен течај се утврдуе со решење за неговото оснивање, а се донесуе за предмети од општо образование во согласност со министерството на просветата на народната република, а за предмети на стручниот дел на наставата (стручна-теориска настава и практична обука) во согласност со министерството на народната република во чиј делокруг на работење спаѓа односната стопанска гранка (струка) аналогно на начелата од членот 14, 15, 16 и 18 на овој правилник.

III. — Раководство на течаевите, наставниот персонал и администрација на течајот**Член 21**

Министерството на просветата на народната република односно надлежното стопанско министерство на народната република ќе му стави на раководството на течајот на располагање потребен наставни персонал.

Член 22

Наставниците на течаевите можат да бидат учители, професори и други стручни лица за односните стручни предмети или практична обука.

Член 23

Должности на наставниците се: уредно да довољаат на предавање, за секој изостанок благовремено

да го известат управникот на течајот заради одредување заменик, за време на предавањата да вложат најголем труд со цел на постигнување што поголем успех кај посетителите на течајот, во недостаток на учбеници да подготват куси изводи на своето предавање и да ги предадат на управата на домот која што ќе ги умножи за потреби на слушателите.

Наставниот персонал доколку работењето на течајот го врши покрај својата должност и вон од редовното време има право на хонорар.

Височината на хонорарот се одредуе по постоеките прописи на Министерството на народната одбрана. Издаците за хонорар паѓаат на терет на кредитите кои што во таа цел ги става на располагање Министерството на народната одбрана.

Член 24

Управникот на течајот го поставуе со решење инвалидскиот отсек на штабот на армијата по предлог на управата на инвалидскиот дом од редовите на наставниците на течајот.

Должности на управникот на течајот се: да води администрација на течајот, да состави распоред на предавањата во согласност со наставничкиот совет, да врши надзор над работењето на наставниците и посетителите на течајот, да одредуе замена на наставниците, да состави извештаи за работењето кои што ги поднесуе на инвалидскиот отсек на штабот на армијата.

Член 25

На секој течај мораат да се водат следни книги:

- 1) книга на записници од седниците на наставничкиот совет;
- 2) книга на инвентар на учбениците и стварите-наместајот;
- 3) список на учениците со сите подаци кои што се водат во уписниците односно во школските дневници;
- 4) прозивник за секој клас (одделење) на течајот;
- 5) дневник на работењето; и
- 6) книга на индивидуалните особини на секој посетител на течајот.

Првите три книги ги води управникот, а другите наставниците на течајот.

Член 26

Секој течај образуе во смисла на овој правилник има свој наставнички совет во кој што покрај управникот и наставниците на течајот влегуе и политичкиот комесар на инвалидскиот дом.

Задача на наставничкиот совет е да води сметка за сите проблеми на наставата, да утврдуе врз основа на пропишаниот програм наставни план, на своите редовни состаноци да превзема мерки за поарнување наставата на течаевите како и за успехот на посетителите на течајот.

Само за стручни течаеви се образуе совет во кој што влегуе покрај политичкиот комесар на инвалидскиот дом по двајца претставители на наставничкиот совет од секој стручен течај, еден претставител од управата на претпријатието во кое што се врши практичната обука, претставител на синдикалната подружница и претставител на посетителите на течајот.

Задача на школскиот совет е да проучуе мерки за поарнување успехот на течајот, да става во таа цел предлози и да дава свое мислење на управата на инвалидскиот дом, а преку управата на инвалидскиот отсек на штабот на армијата или на Инвалидското одделење на Министерството на народната одбрана.

Член 27

Раководството на течајот го има управата на инвалидскиот дом која што ја претставуат управни-

киот и политичкиот комесар на домот и управникот на течајот кој што е одговорен во поглед на школското работење.

Член 28

Со практичната обука на војните воени инвалиди во рамките на стручниот течај раководи лице кое што ќе го одреди управата на претпријатието, работилницата, лабораторијата, градилиштето и слично во која што се врши стручна обука.

И ова лице има право на одделен хонорар ако оваа работа ја врши вон од работното време (член 25 став 3 и 4).

IV. — Полагање испит

Член 29

На крај на секој течај односно во одредени срокови во текот на самиот течај, се полагаат пропишани испити.

Член 30

Посетителите на основен течај за општо образование полагаат на крај на четвртиот месец испит од I и II клас на севовно школо, и тоа за секој клас одделно. Испитот од III и IV клас го полагаат на крај на вториот дел на течајот, т. е. после следните шест месеци од наставата.

Посетители кои што имаат I, II или III клас на основно школо полагаат во првиот односно во вториот испитни срок испити за оние класови на основното школо за кои што немаат школска квалификација.

Член 31

Посетителите на средни течај за општо образование полагаат испити во три испитна срока, кои што се уключуваат во седуммесечното траење на наставата, сметајќи од денот кога што започнува поедините делови на течајот. На крај на седмиот месец се полага испит за I клас, после одморот и на тамошна седуммесечна обука испитот за II клас, а на завршетокот на течајот испитот за III клас и нижи течајни испити (мала матура).

Заради разликата меѓу новиот и стариот наставни план и програм полагаат во одредени срокови:

- а) посетителите кои што имаат I клас на гимназија полагаат испити за II и III клас и нижи течајни испит;
- б) посетителите кои што имаат II класа на гимназија полагаат испит за III клас, обвнувајќи го со еден дел и градивото на II клас и нижиот течајни испит;
- в) посетители кои што имаат три класа гимназија полагаат испит од руски јазик, физика, хемија и наука за човекот со основите на хигиената и нижи течајни испит.

Член 32

Посетителите на основниот течај за општо образование кои што не ќе положат испит, можат да го повторат при крајот на едномесечен односно двомесечен одмор кој што се дава на крај на првиот односно вториот дел на овој течај, а можат да го полагаат и подоцна во текот на текувјата школска година, и тоа само двапати.

Член 33

Посетителите на средниот течај за општо образование можат да полагаат поправни испит најповеќе од два предмета и тоа најрано 25 дена после испитот. Ако покажат слаб успех од три предмета или ако не го положат поправниот испит се смета оти го повторуваат класот т. е. испитот можат да го полагаат дури после повторното слушање на течајот.

Член 34

Прописи за полагање на нижи течајни испит (мала матура) за војни воени инвалиди кои што ќе свршат средни течај за општо образование, ќе донесат министерствата на просветата на народните републики.

Член 35

Испитната комисија за испити на основниот и средниот течај за општо образование на војни воени инвалиди ја сочинуваат:

- 1) управник на течајот;
- 2) предметниот наставник;
- 3) управникот или политичкиот комесар на инвалидскиот дом.

Во случај на спреченост на некој од членовите на испитната комисија му се одредува заменик.

Инвалидскиот отсек на штабот на армијата или Инвалидското одделение на Министерството на народната одбрана може по потреба да одреди во комисија свој делегат, а такагјере на нивно барање министерствата на просветата на народните републики ќе одредат претставители од една месна гимназија односно основно школо.

Испитната комисија заседава во инвалидскиот дом во простории во кои што е одржуван течајот.

Комисијата за своето работење води записник кој што се чува во архивата на она школо со чиј печат се издаваат сведочанства.

Член 36

На посетителите на течај за општо образование, кои што ќе положат испит за поедин клас, им издава испитната комисија сведочанства од издавање на министерството на просветата на народната република на чието подрачје се одржува течајот, а со печат на школото чиј претставител влегува во комисијата односно ако не е одреден, едно од месните основни односно средни школа, и тоа на барање на управата од инвалидскиот дом.

Член 37

Посетителите на стручниот течај полагаат испит за квалификуен работник пред надлежна испитна комисија, на народниот одбор, образуена врз основа на членот 27 Законот за учениците во стопанството и напатствијата на Сојузното министерство на трудот издадени за неговото извршување. Во комисијата влегува и предметниот наставник.

Покрај членовите на испитната комисија, на истите можат да присуствуваат управникот или политичкиот комесар на инвалидскиот дом и управникот на течајот.

Инвалидскиот отсек на штабот на армијата или Инвалидското одделение на Министерството на народната одбрана може по потреба да одреди свој делегат кој што ќе присуствува на испитите.

Испитната комисија заседава во инвалидскиот дом во простории во кои што е одржуван течајот. Комисијата за своето работење води записник кој што се чува во архивата на испитната комисија на народниот одбор.

Член 38

Стручниот испит од претходниот член содржи практичен и теориски дел.

Практичниот дел на испитот обваќа:

а) самостојно изработување на еден или повеќе предмети од структурата која што кандидатот ја учил. Предметот (или предметите) кој што има да биде изработен, комисијата ќе го избере така да кандидатот може да го изработи во кусо време и без големи трошкови. Комисијата ќе одреди ден и време на изработувањето и еден член кој што изработувањето на предметот ќе го надгледа. Изработениот предмет се поднесува на комисијата на оцена;

б) доказ на личната спретност при работењето, доколку предметот од точката а) не е работен пред

комисија. Во тој случај комисијата може да бара кандидатот да изврши пред неа одредена работна проба.

Теорискиот дел на стручниот испит обваќа градиво од предмети на општото образование и стручни предмети кои што се предавани на течаи.

Член 39

Ако посетителот не го положи стручниот испит комисијата одредуе срок во кој што испитот може да се повтори, со тоа да овој срок не може да биде подолг од 6 месеци.

Член 40

Посетителот на течајот кој што ќе положи стручен испит, испитната комисија го огласуе за квалификуен работник на односната струка и за тоа му издава сведочанство, по образецот кој што е пропишан за сведочанств, за положен стручен испит за лица од членот 28 ставот 2 Законот за учениците во стопанството, со печат на дотичниот народен одбор.

V. — Преодни и завршни одредби

Член 41

Течаевите за општо образование и стручните течаеви за војните воени инвалиди, чието одржување е во текот, имаат да се сообразат кон прописите на овој правилник.

Член 42

Поблиски напатствија за спроведување на овој правилник ќе издава по потреба Министерството на народната одбрана.

Член 43

Овој правилник влегуе во сила со дечот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр 2280

8 април 1947 година
Белград

Врховен командант на оружените сили
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р

262.

На основа чл. 4, 14 и 16 Законот за еднообразно сметководство припишуам

П РА В И Л Н И К

ЗА ЕДНООБРАЗНА ТЕХНИКА НА ВОДЕЊЕ РАБОТНИ КНИГИ И НИВНИТЕ ОБРАСЦИ ЗА ЗАНАЕТСКИ ПРОИЗВОДУАЧКИ ЗАВЕДЕНИЈА ОД КАТЕГОРИЈАТА „В“ КОИ ШТО ГИ ИСПОЛНУАТ УСЛОВИТЕ НА ЧЛ. 4 ТОЧКАТА 3) ПОД А) ЗАКОНОТ ЗА ЕДНООБРАЗНО СМЕТКОВОДСТВО

Член 1

Прописите на овој правилник се однесуат на сите занаетски производувачки заведенија кои што имаат годишен промет од најмалку 1,000.000.— динари до 2,000.000.— динари.

Во натамошниот текст на овој правилник под „заведение“ се подразбираат напред наведените заведенија.

Член 2

Заведенијата споменати во чл. 1 должни се да ги водат овие работни книги:

- 1) книга на инвентар;
- 2) книга на благајна;
- 3) книга за набавувачка на стока;
- 4) книга за продавачка на стока;
- 5) книга на должници и поверители;
- 6) книги кои што се пропишани со други прописи; и

7) сите помошни книги и евиденции кои што ќе се укажат како потребни за правилното применување на Законот за еднообразно сметководство и успешна контрола на неговото спроведување.

Член 3

Заведенијата се обвезни на почетокот на своето работење, како и на завршетокот на секоја работна година, да состават инвентар на целокупната своја актива и пасива со ознака на нивниот поединечен и вкупен износ. Книгата на инвентар мора да биде поврзана и заверена.

Член 4

Книгата на благајна мора да биде поврзана и заверена. Таа се води на двојно нумерисани страници (фолии). На левата страна се заводи примање. Страната на примање треба да содржи 4 колони, и тоа за: месечен реден број на примањата, дата, содржај и примен износ во динари. На десната страна се книжи издавање. Страната на издавање треба да содржи 8 колони, и тоа за: текуќи број на исплатата, дата, содржај, исплатен износ динари, набавувачка на стока или материјал, плати, општи трошкови и за лични трошкови.

Исплатите од благајната мораат да бидат засновани на документи — книгово-ствени темелници, кои што мораат да бидат нумерисани со текуќи број.

Ако исплатата не се однесуе само на една група потребно е да се расчлени на две или повеќе групи, спрема тоа во која цел издатоког е направен (види го образецот бр. 1).

Прометот во книгата на благајна треба да се заклучи на крај на секој месец и салдото на благајната да се пренесе на следниот месец. При собирањето на издавањата собираите на колоните бр. 5, 6, 7 и 8 наведени во ст. 1 на овој член мораат да се сложат со собирот на колоната бр. 4: исплатен износ динари.

Член 5

Книгата за набавувачка на стока и материјал ќе се води во поврзана и заверена книга или во регистрирани и заверени слободни листови (картотека). Таа мора да има 15 колони, и тоа: текуќи број на примањата, дата, назив на добавувачот, број и дата на примената фактура, вид на стоката или материјалот, единична мера на количините, набавна цена по единица (кг, парче, м.), потоа вредност на набавувачката со трошкови, расчленето: износ на фактурата по одбитокот на рабат Дин. п., превоз Дин. п., трошарина Дин. п., вкупен износ Дин. п., цена на коштањето по единица (кг. парче, м.) и забелешки.

Сета примена стока мора да биде прокнижена во оваа книга (види го образецот бр. 2).

Член 6

Книгата за продавачка на стока ќе се води во поврзана и заверена книга (пагинирано) или во регистрирани и заверени слободни листови (картотека).

Таа мора да има 13 колони, и тоа: текуќи број, дата, назив и адреса на порачачот, опис на работењето или вид на порачката, дата на почетокот и дата на завршетокот на работењето, колку е утрошено работни саати, пресметка: на материјал, плати на изработуачката Дин. п., сосема: материјал и плати на изработуачката Дин. п., режија — —% на плати на изработуачката Дин. п., бруто на заработуачката — —%, на материјал и плати на изработуачката и вкупен износ на засметаните динари (види го образецот бр. 3).

Член 7

Книгата на должници и повсрители (салда на конти) ќе се води во поврзана и заверена книга (пагинирано) или во регистрирани и заверени слободни листови (картотека). Секоја страна треба да има од левата страна три колони за дата, кус опис и износ, а од десната страна три колони за дата, кус опис како настанала наплатата, и за износ (види го образецот бр. 4).

Член 8

Заведенијата се должни да водат за секоја поединична порачка порачбен лист односно работен налог.

Секој порачбен лист односно работен налог мора да содржуе:

а) реден број, име и точна адреса на порачачот, дата на примената порачка, срок на испорачката, ден кога е работењето започнато и ден кога е работењето завршено, единична мера и количина;

б) евиденција на работното време и надница на изработуачката; и

в) пресметка на цената на коштањето и цената на продавачката односно за составување сметката и наплатата. Во таа пресметка морат да бидат колони за видот на потрошениот материјал, единична мера, количина, цена и вкупна вредност на утрошениот материјал. Во следната колона се става дефинитивната главна пресметка која што мора да се заснива на Напатствијата за одредување цените на занаетските услуги и производи број 7867 од 13 декември 1945 година и број 15433 од 25 јуни 1946 година („Службени соопштења на Сојузниот уред за цени” бр. 6/45 и бр. 26/46), на пример:

а) утрошен материјал	Динари	_____
б) плати на изработуачката	„	_____
в) сосема (а + б)	Динари	_____
г) режија — —% од б)	„	_____
д) бруто заработуачка — —%	„	_____
од а)	„	_____
гј) бруто заработуачка — —%	„	_____
од б)	„	_____
Вкупно динари		_____
Евентуални забелешки		_____

Бруто заработуачката не може да се засметуе на материјалот кој што го дала самата муштерија (види го образецот бр. 5).

Член 9

Занаетските заведенија обвезни се на крај на секоја работна година да состават годишна пресметка на трошковите и тоа по ред за секој протекнат месец. Сите трошкови на поедин месец треба да се расчленат по видовите на трошковите. Тука довоѓаат во оглед утрошениот материјал, плати на изработуачката, плати, социјални доприноси, кјрија, струја, огрев, помошен и погонски материјал, поштенско-телеграфско-телефонски трошкови, државен данок, местен данок, такси, осигурување и разни (други) трошкови.

Од кога се така расчленети сите општи трошкови и разврстани по месеци треба да се соберат сите колони да се утврди колку отпаѓа годишно на поедин вид на трошкови чиот собир претставуе вкупен износ на годишните расходи (види го образецот бр. 6).

Член 10

Занаетските заведенија обвезни се на крај на работната година врз основа на инвентарот да ја утврдат имотната состојба како и со кој резултат е заклучено работењето во протеклата година.

Член 11

Инвестициониот имот се внесуе во инвентар по така наречената книжна вредност после одбивањето на отписите.

Проценување на запаси се врци по следните начела:

1) за набавена стока и материјал се зема онаа единствена цена која што ја пропишале надлежните власти на добавуачот и важи на денот на заклучуењето на книгите; доколку нема единствена цена се зема тогај набавната цена која што ја пропишале надлежните власти на добавуачот, а важи на денот на заклучуењето на книгите додавајќи ги на тоа трошковите на превозот и другите ефективни трошкови;

2) кај стока произведена во сопствено претпријатие се зема цената на производството утврдена по постоеќите прописи;

3) кај недовршено производство, т. е. кај стока која што се навоѓа уште во текот на изработуачката или преработуачката, се земаат трошковите пресметани за производствениот стадиум на оваа стока на денот на инвентарисањето;

4) побаруењата се внесуат во нивната така наречена книжна вредност со тоа што самнителните побаруења имаат да се искажат во износ на нивната вероватна наплативост.

Член 12

При инвентарисањето прво треба да се попише имотот (активата) а потоа долгуењето (пасивата), и тоа по групи по следниот ред:

I. — Имот (актива)

- 1) а) недвижности,
- б) машини и машински постројки;
- в) уредбај за отпрема и транспорт;
- г) алат, модели и друг инвентар;
- д) работен инвентар;
- 2) а) стока;
- б) недовршена стока;
- в) друг материјал;
- 3) должници;
- 4) римеси (меници кои што заведението има да ги плати);
- 5) а) готовина;
- б) побаруења од парични заводи; и
- 6) друг имот.

Во пописот (списокот) потребно е за секој вид на имот да се означи неговата количина, цена и вкупниот износ па вкупните износи да се разврстаат по групи и подгрупи како што е тоа горе распоредено. На крај треба да се состави рекапитулација на сите групи и подгрупи и да се утврди вкупниот износ на имотот (активата).

II. — Долгови (пасива)

- 1) Поверители за набавена стока;
- 2) трати и акцепти (меници кои што заведението има да ги плати); и
- 3) други веровници.

И при пописот на пасивата потребно е да се назначи за сите обвези нејзината вредност, па да се собере секоја група поединечно.

Член 13

Од кога ќе се утврди колку изнесуе активата, а колку пасивата, треба да се изврши рекапитулација. Разликата меѓу износот на активата и пасивата е чист имот, т. е. сопствен капитал.

Од износот на така установениот имот треба да се одбие износот на чистиот имот пренесен од претходната работна година. Разликата која што ќе се укаже претставуе чиста добивка за дотичната работна година (види го образецот бр. 7 и 8).

Ако е износот на установениот имот помал од чистиот имот пренесен од претходната работна година односно кај новооснованите заведенија од имотот внесен во заведението, разликата која што ќе се покаже претставуе чиста загуба.

Член 14

Заведенијата се должни врз основа на инвентарот да состават konto на изравнуење.

Kонтото на изравнуење потребно е да се запише во книгата на инвентарот. Тој мора да биде потпишан од раководачот односно сопственикот на заведението (види го образецот бр. 9).

Член 15

Работните книги мораат да се водат по следните барања од начелото на уредноста:

1) од нив да може да се утврди вкупното работење расчленето на поедини работни собитија во извесно работно раздобје, а по хронолошки ред во бруто износи без пребијање;

2) сите книжења да бидат испишани со мастило или мастилава писалка;

3) на места кои што по правило мораат да се исполнуат не смее да се остават празнина;

4) она што е векје еднаш запишано не смее да се преправи нити да се брише;

5) ако се вршат исправки со прецртуење мора да биде јасен првобитниот текст;

6) се забрануе секоја измена за која што би било неизвесно да ли е таа направена при првото книжење или подоцна;

7) од врзаните работни книги не смеат листовите да се вадат нити нови да се додаваат, а неповрзаните листови не смеат да се поништуат;

8) сите книжења мораат да бидат заснивани на документи — докази од кои што може да се утврди основаноста на книжењето;

9) во срок од месец дена по завршетокот на работната година работните книги мораат да бидат заклучени, а книгата на инвентарот и контото на изравнуење уште и потпишани од страна на соодветните раководачи.

Податоците за поедини книги и документи, врз основа на кои што е извршено книжењето, мораат во потполност да и одговоруват на состојбата. Тие мораат да овозможат контрола и упоредуење па да служат како основ за калкулација.

Член 16

Занаетските заведенија се должни своите книги и пописи на годишниот инвентар да ги чуваат 10 години од денот на последниот упис. За исто време морат да се чуваат преписките, списите, темелниците и другите работни белешки со кои што се правда книжењето во тие работни книги.

Член 17

За состојбата на сметководството во поедини заведенија одговорни се раководачите односно сопствениците и раководачите на сметководството на занаетското заведение доколку постоат.

Преодни наредби

Член 18

Прописите на овој правилник не се однесуат на претпријатија од чл. 1 на правилникот кои што водат векје или се во состојба да водат свое книговодство по системот на двојното книговодство, а по општите прописи на Законот за еднообразно сметководство.

Член 19

Занаетските заведенија на кои што се однесуат прописите на овој правилник должни се своите книги кон истите одма да ги сообразат и тоа со 1 јануари 1947 година, а врз основа на инвентарот од 31 декември 1946 година.

Член 20

Овој правилник влегуе во сила со денот на објавуењето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 6149

21 март 1947 година

Белград

Министер на финансите,
Сретен Жујовиќ, с. р.

Образец бр. 3

КНИГА ЗА ПРОДАВАЧКА НА СТОКА

Месец — — — — — 194— год.

Текуќј број	Дата	ОПИС: ДНЕВЕН ПАЗАР ЗА ГОТОВО ИЛИ СО СМЕТКА НА КРЕДИТ, АКО Е ПРОДАВАЧКА НА КРЕДИТ, ДА СЕ ОЗНАЧИ ИМЕ И АДРЕСА НА КУПУАЧОТ	Износ	
			Динари	п.
Пренесено на страна				

Образец бр. 4

(Назив и адреса на должникот односно поверителот)

ДОЛГУЕ:

ПОБАРУЕ:

Дата	О П И С	Дин.	п.	Дата	О П И С	Дин.	п.
Пренесено на страна				Пренесено на страна			

Образец бр. 7

**ПОДРОБЕН ПОПИС НА ИМОТОТ ЗА ИНВЕНТАР НА ДЕН 31
ДЕКЕМВРИ 194— ГОД.**

Текуќј број	О П И С	Единица на мера	Цена		Износ	
			Дин.	п.	Дин.	п.
Пренесено на страна						

Пример

Образец бр. 8

ИНВЕНТАР НА ДЕН 31 ДЕКЕМВРИ 194— ГОДИНА

	Дин.	п.	Дин.	п.
I. ИМОТ (АКТИВА)				
Недвижности	150.000	—		
Машини и постројки	120.000	—		
Уреѓај за отпрема	9.000	—		
Алат и модели	8.000	—		
Работен инвентар	11.000	—	298.000	—
Стока (спрема списокот)	125.400	—		
Недовршена стока (спрема списокот)	6.600	—	132.000	—
Должници (спрема списокот)			12.449	—
Римеси			4.000	—
Готовина	5.000	—		
Народна банка ФНРЈ	6.551	—	11.551	—
Вкупен имот			458.000	—
II. ДОЛГОВИ (ПАСИВА)				
Лиферанти за стока и материјал (спрема списокот)			42.000	—
Трати (спрема списокот)			16.500	—
Вкупни долгови			58.500	—
III. РЕКАПИТУЛАЦИЈА:				
Вкупна актива			458.000	—
Вкупна пасива			58.500	—
Чист имот			399.500	—
IV а) Почетен имот			362.250	—
б) Денешен имот			399.500	—
Чиста добивка во 194— год.			37.250	—

Пример

Образец 6

КОНТО НА ИЗРАВНУЕЊЕ

. На ден 31 декември 194 год.

ИМОТ (АКТИВА)

ДОЛГОВИ (ПАСИВА)

	Дин.	п.	Дин.	п.		Дин.	п.	Дин.	п.
Недвижности	150.000	—			Лиферанти за материјал			42.000	—
Машини и постројки	120.000	—			Акцепти			16.500	—
Уреѓај за отпрема	9.000	—			Почетен имот	362.250	—		
Алат и модели	8.000	—			Чиста добивка во 194— год.	37.250	—	399.500	—
Работен инвентар	11.000	—	298.000	—					
Стока	125.400	—							
Недовршена стока	6.600	—	132.000	—					
Должници			12.449	—					
Римеси			4.000	—					
Готовина	5.000	—							
Народна банка ФНРЈ	6.551	—	11.551	—					
			458.000	—				458.000	—

263.

На основа чл. 1 Уредбата за планска расподела и потрошувачка на стоката од 12 мај 1945 година пропишуам

ПРАВИЛНИК

ЗА СНАБДУЕЊЕ СО ЖИВОТНИ НАМИРНИЦИ ПОСЕТИТЕЛИ НА ТУРИСТИЧКИ, КЛИМАТСКИ И БАЊСКИ МЕСТА ВО ТУРИСТИЧКАТА СЕЗОНА 1947 ГОДИНА

Член 1

Снабдување на посетители на туристички, климатски и бањски места со животни намирници во сезоната 1947 година ќе се врши по одредбите на овој правилник.

Член 2

Дневно туристичко следовање изнесуе: 400 гр. леб или 300 гр. брашно, 75 гр. бело брашно, 40 гр. маснотија, 100 гр. месо, 35 гр. шеќер и 25 гр. сол.

Член 3

Министерот на трговијата и снабдуењето ФНРЈ, по предлог на министрите на трговијата и снабдуењето на народните републики, ќе одредат туристички, климатски и бањски места чиите посетители ќе имаат право на туристичко следовање.

Член 4

Посетителите на туристички, климатски и бањски места ќе го ползуат туристичкото следовање, по правило, во јавни угостителски претпријатија, (хотели, пансиони, ресторани и сл.) кои што имаат за тоа снабдување дозвола од месниот односно градскиот народен одбор.

Исклучително, работниците, службениците и наместниците, воените лица, инвалидите, пензионерите, членовите од нивните фамилии, болесници и членови на народната младина, ако не се хранат во јавни угостителски претпријатија, можат да добијат туристичко следовање во натура, и тоа во продавачниците на мало на рационарани животни намирници кои што за тоа имаат дозвола од месниот односно градскиот народен одбор.

Член 5

Туристичкото следовање може да се ползуе најповеќе за време од 30 дена, а се добива врз основа на туристичка потрошувачка карта.

Член 6

Туристичките потрошувачки карти ги издава месниот односно градскиот народен одбор на туристичкото, климатското или бањското место, со сечење на соодветен број купони од постојаната потрошувачка карта а врз основа на потврда за пријавата на бравењето на односното лице.

Посетителите од местата во кои што не е заведен систем на карти треба да поднесат потврда од својот месен односно градски (реонски) народен одбор да се бришани од снабдуењето за соодветниот број на денови

Доколку вакви посетители не ќе поднесат потврда од предниот став, градскиот односно месниот народен одбор на туристичкото, климатското или бањското место ќе им издаде туристички потрошувачки карти и за тоа ќе го обавести народниот одбор на местото на нивното постојано пребивалиште за ради бришење од снабдуењето за соодветен број денови.

На посетители од иностранство се издаваат туристички потрошувачки карти врз основа на патна исправа и виза за сето време на траењето на виста.

Месните односно градските народни одбори водат список на издадените туристички карти.

Член 7

За сите лица кои што се хранат во јавни угостителски претпријатија, туристичките потрошувачки карти ги подигаат и ползуат управите на тие претпријатија.

Член 8

Угостителските претпријатија и продавачниците на мало добиваат потребни намирници врз основа на одделно требуење кое што му го поднесуат на месниот односно градскиот народен одбор.

Месните односно градските народни одбори, врз основа на ова требуење, издаваат налог за издавање на стоката на нарочно одредени снабдувачи, на кои што во таа цел им се ставаат на располагање потребни количини намирници.

Угостителските претпријатија и продавачниците на мало ги правдаат своите требуења со купоните исечени од туристичките карти.

Член 9

Туристичките потрошувачки карти ќе ги печатат министерствата на трговијата и снабдуењето на народните републики.

Член 10

Со денот на влегуењето во сила на овој правилник престануе да важи Правилникот за снабдување со животни намирници посетителите на туристички, климатски и бањски места бр. 63361 од 30 јули 1946 година („Службен лист ФНРЈ” бр. 62/46).

Овој правилник влегуе во сила со денот на објавуењето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија”.

Бр. 15674

4 април 1947 година

Белград

Министер на трговијата и снабдуењето,
др Завм Шарац, с. р.

264.

На основа чл. 16, а во врска со чл. 15 ст. 2 точка а) Уредбата за меѓусобно плаќање обвезите на државните стопански претпријатија, надлештва и установи пропишуам

НАПАТСТВИЕ

НА ДРЖАВНИТЕ НАДЛЕШТВА, УСТАНОВИ И ПРЕТПРИЈАТИЈА КОИ ШТО ИЗВОДАТ ИНВЕСТИЦИОНИ РАБОТИ ЗА ОДОБРУЕЊЕ АВАНС НА ГРАДЕЖНИТЕ И МОНТАЖНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА

Сите државни надлештва, установи и претпријатија се должни по барање на државните градежни и монтажни претпријатија кои што за нивна сметка изводат инвестициони работи да им одобрат на овие претпријатија аванс од секоја договорена инвестициона работа во височина до 15% од претсметковниот износ на договорената инвестициона работа која што има да се изведе во текот на оваа година.

Државните надлештва, установи и претпријатија се должни одма да постапаат по ова напатствие.

Сите евентуални досегашни напатствија, без оглед кој ги издал а кои што се во противност со ова напатствие, се ставаат вон сила.

Бр. 11206

14 април 1947 година

Белград

Министер на финансииите,
Сретен Жујович, с. р.

265.

На основа чл. 2 Уредбата за стрижење и откуп на волна во економска 1947—1948 година, а во согласност со Министерот на поделството и шумарството ФНРЈ, издавам

НАРЕДБА**ЗА ВРЕМЕТО И НАЧИНОТ НА ОТКУП ВОЛНАТА ВО ЕКОНОМСКА 1947—1948 ГОДИНА**

1) Откупот на волна во економска 1947—1948 година ќе го вршат во народните републики овластените претпријатија за откуп на волна.

2) Откупот на волна ќе отпочне првиот ден, а ќе се заврши 14 дена по истекот на последниот ден одреден за стрижење овци и овни во односните народни републики.

3) За текот на откупот на волната овластените претпријатија секојдневно ќе го известуат министерството на индустријата-диспечерската група на сната народна република, а ова ќе го известуе Министерството на индустријата ФНРЈ, Диспечерското одделение на индустриските набавувачки и продавачки.

IX бр. 13865

15 април 1947 година

Белград

Министер на индустријата,
Борис Кидрич, с. р.

Согласен,
Министер на поделството и шумарството,
др. Васо Чубрилович, с. р.

266.

На основа чл. 2 Уредбата за спроведување социалното осигурување по прописите на Законот за социално осигурување на работниците, намештениците и службениците, во согласност со Министерот на внатрешните работи ФНРЈ, издавам

НАРЕДБА**ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ НА ОСУДЕНИЦИ****I. — Општи одредби****Член 1**

На осуденици на издржување казна во казни установи, на малолетници во воспитно-поправни домови, како и на лица осудени со судска пресуда на присилна работа (во натамошниот текст: осуденици) државата им дава социално осигурување за случај на несреќа во работењето за време на издржувањето казната по прописите од оваа наредба.

Член 2

Расходите на државното социално осигурување за осуденици по оваа наредба се подмируат од Буџетските средства на министерството на внатрешните работи на народната република преку органите на Државниот завод за социално осигурување.

Член 3

За покривање обези на државното социално осигурување за осуденици по оваа наредба се прибираат во полза на буџетот на министерството на внатрешните работи на народната република од работодавачите кај кои што се осудениците запослени исти доприноси кои што за оваа гранка на социалното осигурување се пропишани со Уредбата за височината на доприносот за социалното осигурување и останатите социални доприноси на работници, намештеници и службеници.

Овие доприноси работодавачите се должни да ги уплатат заедно со уплатата на надниците за работење на осудениците.

Член 4

Степенот на смалувањето способноста за работење на унесреќените осуденици го установуваат лекарско-работнички стручни комисији при оние териториални органи на Државниот завод за социално осигурување на чието подрачје се навогја седиштето на казнената установа во која што осуденикот живее односно која што врши надзор над осуденикот, и тоа:

а) за осуденици кои што живеат во казни установи после пуштањето на осуденикот на слобода;

б) за осуденици на присилна работа без лишување од слобода одма после претрпениот несреќен случај односно после завршетокот на лекувањето.

Во состав на лекарско-работничките стручни комисији, кога донесуат одлуки по предметите од претходниот став, влегуе и претставител на министерството на внатрешните работи на народната република како полноправен член на комисијата.

Член 5

Ако несреќјата во работата на упослениот осуденик ја проузрокуваат работодавачот или одговорниот раководач со свое кривично дело или со пропуштање на извршувањето на со закон прописани односно од надлежниот орган наредени мерки за заштита здравјето и животот на работниците, должен е да му ги накнади на министерството на внатрешните работи на народната република сите трошкови на давања дадени на осудениците кои што проистечуваат од обвезата на социалното осигурување по оваа наредба.

II. — Права од осигурувањето за случај на несреќја во работата**Член 6**

На осуденик кој што ќе претрпи телесна повреда проузрокувана со несреќја во работењето му припаѓа право:

а) на бесплатна лекарска помош, на бесплатни лекови, потребни завои и помошни справи за лекување до потполното оздравување односно додека му се тие давања потребни;

б) на болничко лекување за време додека му е такво лекување по налаг на лекар потребно; и

в) на рента за време додека постои потполна неспособност за работење или додека е способноста за работење смалена за повеќе од 20% и тоа почнувајќи од првиот ден по денот на издржаната казна односно по случај на условно отпуштање или опростување на казната од денот на отпуштањето од казнената установа.

Член 7

За несреќја во работењето се смета несреќен случај кој што ќе му се случи на осуденикот на редовно работење или на некакво друго работење кое што осуденикот го врши по налог на работодавачот или одговорниот раководач. За несреќја во работењето се смета и несреќен случај кој што на осуденикот ќе му се случи на пат од местото на живеењето до местото на работење и назад.

Член 8

Во случај на потполна неспособност за работење му припаѓа на унесреќениот осуденик полна рента која што изнесуе 90% од неговиот основ за рента; а во случај на делимично смалување на способноста за работење му припаѓа сразмерен дел од таа рента кој што одговара на смалувањето на неговата способност за работење.

На унесреќен осуденик кај кого што по истекот на две години после стечување правото на рента смалувањето на способноста надминуе 20% но не преминуе една третина на способноста за работење, ќе се исплати наместо постојана рента отпремина во износ на трогодишна рента.

Член 9

Како основ за одмерување рентата од осигурувањето за случај на несреќја во работењето се зема средна нормирана месечна заработуачка на осуденикот во последните 12 месеци пред месецот во кој што осуденикот го стекнал правото на рента.

Како нормирана заработуачка се смета онаа заработуачка, која што се плаќа за работење на осуденикот спрема решењето на надлежниот државен орган.

Член 10

На членовите на фамилијата на осуденик кој што ќе умре заради последици на несреќја во работењето им припаѓа право на фамилиарна рента од денот кога осуденикот би ја издржал казната, за која што е осуден.

Право на фамилијарна рента имаат:

а) вдовица постара од 40 години, а помлада само тогаш ако има деца кои што не се постари од 14 години, или ако е самата заради изнемоглост неспособна за работење;

б) брачно, вонбрачно или пред осуда усвоено дете како и пасторче, сите до навршената 17 година на животот односно најдалеку до навршетокот на 23 години на животот, ако се школуе детето и ако самото не е на друг начин осигурено; и

в) родители на осуденикот ако се изнеможени или се постари од 65 години и ако умрениот осуденик ги издржуел, доколку сами не уживаат рента или пензија од социалното осигурување, но само во случај кога е вкупниот износ на месечните ренти на брачниот другар и децата на осуденикот помал од износот на полната рента која што би му припаѓала на умрениот осуденик.

Право на вдовичка рента трае до смртта на вдовицата, но престануе во случај на нејзиното мажење. Право на родителска рента трае за време додека родителот е изнеможен и додека е упатен на издржување од рентата.

Член 11

Рентата на вдовицата изнесуе половина на полната рента која што би му припаѓала на умрениот брачен другар.

Детската рента изнесуе за секое поедино дете една четвртина од полната рента која што би му припаѓала на умрениот осуденик. Вкупниот износ на детските ренти кои што се исплатуат со вдовичката рента не може да ја надмине половината на износот од полната рента која што би му припаѓала на умрениот осуденик.

Рентата за деца без обата родитела (сирачиња) изнесуе за едно сираче половина од полната рента која што би му припаѓала на умрениот осуденик а за секое натамошно сираче по една четвртина на полната рента. Вкупниот износ на сирчадските ренти не може да го надмине износот на полната рента која што би му припаѓала на умрениот осуденик.

Рентата на предни родител може да изнесуе најповеќе една четвртина од полната рента која што би му припаѓала на умрениот осуденик.

Член 12

Право на рента не припаѓа:

- ако осуденикот се оспособи намерно сам за работење;
- ако осуденикот со свое противправно работење го предизвикал несреќјниот случај;
- ако осуденикот сам си го зел животот; и
- ако осуденикот погине во бегане.

Член 13

Министерството на внатрешните работи на народната република должно е на уживателот на рента да му одреди и да му дава специални лекувања со цел на спречување и одложување неспособноста и постојаната изнемоглост односно заради неговото оспособување за работа.

Уживател на рента нема право на рента додека заради лекување или оспособување за работа се навогја на трошок на државата во завод или установа во кои што ужива полна опсрба. За време на неговото сместување им се исплатуе на членовите на фамилијата на уживателот на рентата половина од неговата рента.

Уживателот на постојана рента министерството на внатрешните работи на народната република може на сметка на неговата рента да го смести со негов пристанок во инвалидски дом или некаков завод за сместување на изнеможени во кои што ќе ужива полна опсрба.

Ако уживател на рента без оправдани разлози не се одзове по позив на лекарски преглед односно ако не се подвргне на одредено лекување или на наредба издадена со цел на неговото оспособување за работење, министерот на внатрешните работи на народната република ќе му ја скуси исплатата на рентата додека не се подвргне на одредено лекување или на издадената наредба со цел на неговото оспособување за работа.

III. — Постапка за остварување правата по прописите за социалното осигурување на осудениците

Член 14

Управникот на казнената установа, односно државниот орган на кој што му е поверен надзорот на осудениците должен е, штом ќе дознае за несреќја во работењето, да започне постапка, со цел на утврдување да ли пријавената несреќја има да се смета како несреќја во работењето. Во таа цел ќе се извршат извиди на местото дека несреќјата се случила. Во случај на потреба може да се повика и лекарот на казнената установа односно одреден лекар за лекување на осудениците, како и други стручњаци. Да ли постои таква потреба одлучуе управникот на казнената установа односно државниот орган на кој што му е поверен надзорот над осудениците извон казнената установа.

Член 15

Во текот на постапката за установавање несреќјата во работењето потребно е нарочно да се испитаат и да се утврдат следните факти и обстоятелства:

- време и причина на несреќјата;
- природа и последици на несреќјата;
- кој е виновник за несреќјата (работодавачот односно одговорниот раководач, унесреќјениот осуденик или трето лице);

а) да ли постоат членови на фамилијата на унесреќјениот кои што би можеле да имаат некакви права од социалното осигурување на осуденикот во врска со несреќјата; и

д) поранешни телесни маани на унесреќјениот осуденик или последици на поранешни повреди.

Член 16

Правото на лична рента во работење на унесреќјениот осуденик и големината на рентата го одредуе министерот на внатрешните работи на народната република после издржаната казна односно во случај на опростена казна или условно отпуштање, после пуштањето на осуденикот на слобода. Решењето се донесуе по службена должност најдалеку во рок од месец дена по издржаната казна односно отпуштање на осуденикот од казнената установа, одкога претходно ќе се установи неговиот степен на неспособноста за работење.

Во случај на смртна несреќја во работењето, или ако унесреќјениот осуденик умрел од повредите за време издржувањето на казната за правото на фамилиарната рента и нејзината големина решава министерот на внатрешните работи на народната република по службена должност во рок од месец дена од денот кога унесреќјениот осуденик би ја издржал досудената казна.

Член 17

Личните и фамилиарните ренти признати по прописите на оваа наредба ги исплатува на овластените Државниот завод за социално осигурување преку своите филиали на терет на одделни сметки на министерството на внатрешните работи на народната република.

Сите решења за признавање, промена и престанок правото на лична и фамилиарна рента по прописите на оваа наредба должен е органот кој што ги донел да ги достави со одделен исплатни налог на териториално надлежната филиала на Државниот завод за социално осигурување.

Министерството на внатрешните работи ќе му уплати на крај на секоја година на Државниот завод за социално осигурување целокупен износ на рентите платени за тоа време за сите осуденици од територијата на таа народна република.

IV. — Заклучни одредби

Член 18

Доколку со оваа наредба не е инаку предвидено, проците за социалното осигурување на работниците, вработените и службениците кои што се однесуваат на собирање доприноси и на социалното осигурување за случај на несреќа во работењето, аналогно ќе се применуваат и на социалното осигурување на осудениците.

Член 19

На осуденици унесреќени на работа кои што ја издржале казната односно кои што се отпуштени од казнените установи пред влегуењето во сила на оваа наредба ќе им се одреди лична рента по прописите на оваа наредба. Исто така ќе се одреди и фамилијарна рента за поранешни случаи на смртна несреќа во работењето, ако рокот на осудата на унесреќениот осуденик истекнал до влегуењето во сила на оваа наредба.

Право на рента во овие случаи тече од денот на поднесуењето пријавата за доделување рентата. Интересентите пријавата за доделување рента по овој член можат да поднесат во рок од шест месеци по влегуењето во сила на оваа наредба. Ако во тој рок не поднесат пријава го губат правото на рента.

Член 20

Оваа наредба влегува во сила со денот на објавуењето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

IV бр 5239

5 април 1947 година
Белград

Министер на трудот,
Вико Крстулович, с. р.

Министер на внатрешните работи,
Александар Ранкович, с. р.

267.

На основа чл. 13 ст. 3 Финансискиот закон за 1946 година во врска со Обвезното толкување на Президиумот на Народната скупштина ФНРЈ од 19 март 1947 година, а во согласност со Претседателот на Стопанскиот совет на Владата ФНРЈ, донесувам

РЕШЕЊЕ

ЗА ОСЛОБОДУЕЊЕ РАДИО КОМИТЕТОТ НА ВЛАДАТА ФНРЈ ОД ПЛАКЈАЊЕ ЦАРИНА И ДРУГИ ДАЖБИНИ НА РАДИО МАТЕРИАЛ КОЈ ШТО СЕ УВОЗУЕ ОД ИНОСТРАНСТВО

Радио комитетот на Владата ФНРЈ се ослободува од плаќање на царина и други дажбини на радио

материал (радио циви, магнетофони и др.) кој што се увозува од иностранство.

Ова решење ќе се применува и на оние количини на радио материал кои што се увезени но уште не се дефинитивно оцаринети.

VI бр. 14071

31 декември 1946 година

Белград

Министер на финансите,
Сретен Жујович, с. р.

Претседател
на Стопанскиот совет на Владата ФНРЈ,
Борис Кидрич, с. р.

Одобрувам,
Претседател на Владата ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

СОДРЖАЈ:

Страна

- 258. Указ за прогласување градежното претпријатие за фундаирање „Темел” од Белград за претпријатие од општодржавно значење 377
- 259. Уредба за привремени норми и привремени технички прописи во граѓевинарство — 377
- 260. Правилник за прогласување ударници на Младинската пруга Шамац—Сараево — — 378
- 261. Правилник за организација и работење на течаевите за општо образование и стручните течаеви за војните воени инвалиди 378
- 262. Правилник за еднообразна техника на водење работните книги и нивните образци за занаетските производувачки заведенија од категоријата „В” кои што ги исполнуваат условите на чл. 4 тачка 3) под а) Законот за еднообразно сметководство — — — — 382
- 263. Правилник за снабдување со животни намирници на посетителите на туристички, климатски и бански места во туристичката сезона 1947 година — — — — — 389
- 264. Напатствије на државните надлештва, установи и претпријатија кои што изводат инвестициони работи за одобрување аванс на градежните и монтажните претпријатија 389
- 265. Наредба за времето и начинот на откуп волната во економска 1947—1948 — — — 390
- 266. Наредба за социално осигурување на осуденици — — — — — 390
- 267. Решење за ослободување Радио комитетот на Владата ФНРЈ од плаќање царина и други дажбини на радио материал кој што се увозува од иностранство — — — — — 392